

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Рагуліна Анастасія Олександрівна,

здобувач вищої освіти спеціальності 071 «Облік та оподаткування»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** розглянуто проблеми розвитку фондового ринку України, перераховано чинники, що визначають стан ринку цінних паперів в країні. Визначено місце України в рейтингу найпридатніших країн для введення бізнесу.*

***Ключові слова:** фондовий ринок, ринок цінних паперів, економіка, фінансові інструменти, інвестиційні ресурси.*

Фондовий ринок є основною складовою ринкової економіки. В Україні, попри кризовий стан економіки, спостерігається його розвиток, про що свідчать позитивні тенденції збільшення обсягів біржових контрактів на організаторах торгівлі. Темпи зростання фондового ринку випереджували ВВП: обсяг торгів на ринку цінних паперів перевищив показник ВВП країни майже у два рази.

Проблему розвитку фондового ринку в Україні вивчали багато науковців, зокрема О.Ю. Ромашко, О.М. Мозговий, А.Т. Борисенко тощо.

Журнал Forbes опублікував рейтинг найпридатніших країн для ведення бізнесу в 2019 р., де Україна посіла 77 місце зі 161 можливих (інфляцію оцінили у 14,4 %, зростання ВВП – 2,5 %, а негативне сальдо торгового балансу – у 1,9 %). Під час вираховування рейтингу брались до уваги 15 різних показників: захищеність прав власності, інновації, податки, технології, корупцію, обсяг ринку, політичні ризики, рівень життя, якість робочої сили, особисту, торговельну та фінансову свободу, рівень бюрократії та захищеність інвестицій [1].

Є ряд чинників, які визначають стан ринку цінних паперів у будь-якій країні. До них відносять економічне становище країни, довіра потенційних учасників ринку цінних паперів та ефективно розроблена нормативна база, яка регулює фондовий ринок.

На економіку України й відповідно на активність біржових торгів вплинули два потужних чинники: війна на східних кордонах і підписання Угоди про асоціацію з ЄС. Формально маємо скорочення усіх показників фондового ринку на 10–20 % у середньому щороку за 2014–2020 рр., однак насправді це свідчить про оздоровлення фінансового сектору України. Кількість організаторів біржових торгів скоротилася з 10 до 4 [2].

У цілому ситуація з фінансовими інструментами фондового ринку характеризується такими негативними моментами:

- надто вузький спектр доступних для роботи фінансових інструментів;
- низька якість цінних паперів, що перебувають в обігу;
- низька ліквідність та висока мінливість цін цінних паперів;
- відсутність в обігу на біржах цінних паперів іноземних емітентів, активи яких розташовані в Україні [3].

Отже, розвиток ефективного вітчизняного фондового ринку неможливий без подолання низки перешкод, таких як низька поінформованість населення щодо діяльності фондових бірж, недосконало законодавчо-нормативна база регулювання функціонування фондового ринку, недосконало розвинута система інститутів, які діють на фондовому ринку та інші.

Майбутній розвиток фондового ринку неможливий без реформування більшості складових ринку та усунення перешкод, що заважають цьому розвитку. Розв'язання зазначених питань дозволить активно та продуктивно розвиватися українському ринку цінних паперів. Крім того, має бути переосмислена та суттєво підвищена роль фондового ринку у залученні інвестиційних ресурсів та спрямуванні їх на оновлення виробничого потенціалу, створення умов для становлення потужних інституційних інвесторів.

Список використаних джерел

1. Журнал «Міжнародна економічна політика» Випуск № 1-2(32-33) с.156 URL: http://iejjournal.com/journals/32-33/2020_7_Matsuk_ukr.pdf
2. Фондовий ринок України: перспективи розвитку і світовий досвід державного регулювання Випуск 3, Номер 2 с. 292 URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2021/nov/25547/nzmened-290-303.pdf>
3. Stock market in Ukraine: state and prospects of development URL: https://www.problecon.com/pdf/2014/1_0/129_134.pdf (дата звернення 27.02.23)

Abstract: The research examines the problems of development of the stock market of Ukraine, lists the factors that determine the state of the securities market in the country. The place of Ukraine in the rating of the most suitable countries for introducing business has been determined.

Key words: stock market, securities market, economy, financial instruments, investment resources.

Науковий керівник:

Полторак А. С.

*доктор економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет*